

*Погорецький М. А.,
доктор юридичних наук, професор,
Заслужений діяч науки і техніки України,
завідувач кафедри правосуддя
юридичного факультету
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка*

*Кумилко А. С.,
заступник начальника відділу
Головного управління контррозвідального
захисту економіки держави
Служби безпеки України*

ФАКТИЧНІ ДАНІ ТА ЇХ ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ ДОКУМЕНТУВАННЯ ОПЕРАТИВНИМИ ПІДРОЗДІЛАМИ ЗЛОЧИНІВ У СФЕРІ РЕФІНАНСУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ БАНКОМ УКРАЇНИ ВІТЧИЗНЯНИХ БАНКІВ

У статті розкриваються проблемні питання визначення поняття фактичних даних, його зміст, а також значення для документування оперативними підрозділами правоохоронних органів кримінальних правопорушень у сфері рефінансуванні Національним банком України вітчизняних банків.

Ключові слова: фактичні дані, докази, документування, кримінальні правопорушення, оперативні підрозділи, рефінансування, Національний банк України.

В статье раскрываются проблемные вопросы определения понятия фактических данных, его содержание, а также значение для документирования оперативными подразделениями правоохранительных органов уголовных правонарушений в сфере рефинансирования Национальным банком Украины отечественных банков.

Ключевые слова: фактические данные, доказательства, документирование, уголовные правонарушения, оперативные подразделения, рефинансирование, Национальный банк Украины.

Банківська система в кожній країні світу є механізмом балансування, який регулює проведення грошово-кредитної політики, зміни в економічній політиці, запобігає економічним кризам. Стабільне функціонування банківської системи України нерозривно пов'язане із запобіганням оперативними підрозділами правоохоронних органів різноманітним загрозам, що посилюються в період реформування економічних відносин, і, перш за все, незаконному неповерненню та розкраданню фінансових коштів при рефінансуванні Національним банком України (далі – НБУ) вітчизняних банків, що потребує невідкладної розробки заходів протидії злочинам у цій сфері оперативними підрозділами правоохоронних органів.

Відповідно до ст. 1 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» [1] завданням підрозділів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність (далі – ОРД), є пошук і фіксація фактичних даних про протиправні діяння окремих осіб та груп у сфері рефінансування НБУ вітчизняних банків з метою припинення правопорушень та в інтересах кримінального судочинства.

Проте, не дивлячись на зростання в останнє десятиліття кримінальних правопорушень у цій сфері, пошук і фіксація оперативними підрозділами правоохоронних органів фактичних даних про протиправні діяння окремих осіб та груп у сфері рефінансування НБУ вітчизняних банків здійснюється недостатньо ефективно, про що свідчать матеріали практики. Однією з причин цього є складнощі у розумінні оперативними працівниками поняття та змісту фактичних даних про протиправні діяння окремих осіб у цій сфері, відсутність єдності думок вчених щодо цієї наукової і правової категорії, що має практичне значення для правозастосовців.

Слід зазначити, що зважаючи на значення поняття та змісту фактичних даних про протиправні діяння окремих осіб

та груп для теорії кримінального процесуального доказування та оперативно-розшукового документування, ця наукова і правова категорія була предметом дослідження фахівців у галузі кримінального процесу та оперативно-розшукової діяльності: К.В. Антонова, В.Д. Арсеньєва, Ю.В. Астаф'єва, А.Р. Белкіна, В.П. Гмирка, С.О. Голунського, В.Г. Гончаренка, Г.Ф. Горського, М.Л. Грібова, М.М. Гродзинського, М.О. Громова, Ю.М. Грошевого, А.А. Давлетова, В.С. Джатієва, Р.Г. Домбровського, В.Я. Дорохова, А.Я. Дубинського, П.С. Елькінд, В.І. Зажицького, В.С. Зеленецького, Л.М. Карнеєвої, М.М. Кіпніса, Л.Д. Кокорева, Р.В. Костенка, М.П. Кузнецова, В.К. Лисиченка, Л.М. Лобойка, Є.Д. Лук'янчикова, П.А. Лупинської, М.М. Михеєнка, Г.М. Мінковського, В.Т. Нора, Ю.К. Орлова, М.П. Полякова, В.О. Попелюшка, А.Р. Ратінова, Д.Б. Сергєєвої, Н.В. Сібільової, А.В. Соловйова, С.М. Стахівського, М.С. Строговича, В.М. Тертишника, О.І. Трусова, Л.Д. Удалової, Л.Т. Ульянової, Ф.Н. Фаткуліна, О.О. Хмирова, С.А. Шейфера, М.Є. Шумила та ін., проте на сьогодні ці важливі для теорії і практики питання продовжують залишатися дискусійними, що негативно впливає як на правозасосвну практику протидії злочинам у сфері рефінансування НБУ вітчизняних банків, що актуалізує наукове дослідження зазначених питань.

Враховуючи викладене метою цієї статті є авторське визначення поняття фактичних даних про протиправні діяння окремих осіб та груп, розкриття його змісту та значення для документування оперативними підрозділами злочинів у сфері рефінансування НБУ вітчизняних банків.

Передусім зазначимо, що для оздоровлення фінансової системи України за останнє десятиліття були спрямовані значні кошти, які були отримані, у тому числі, як кредитні ресурси з різних фінансових інституцій зарубіжних країн, а також міжнародних організацій і, зокрема,

з МВФ. Проте, значна сума цих коштів не повернулася до НБУ. На кінець першого кварталу 2015 року заборгованість за кредитами рефінансування становила 110,9 млрд грн. Причому 77 млрд грн. із цієї суми були видані банкам у 2008–2010 роках та досі не повернуті [2].

За даними НБУ, велика сума рефінансування була видана банкам до 2014 року – 45,189 млрд грн. і в першому півріччі 2014 року – 41,420 млрд грн. Починаючи з другого півріччя 2014 року, регулятор видав банкам 16,579 млрд грн., з яких 4,4 млрд грн. були видані банкам, які зараз перебувають у Фонді гарантування вкладів, і 12,2 млрд грн. – працюючим банкам. За даними регулятора, видані кредити рефінансування забезпечені заставами, серед яких кредити юридичних осіб – 122,854 млрд грн., кредити, видані фізичним особам – 39,209 млрд грн., нерухомість – 59,790 млрд грн., цінні папери – 22,916 млрд грн., рухоме майно – 10,852 млрд грн. [3].

У ході здійснення ОРД було встановлено, що значними фінансовими ресурсами, що були спрямовані НБУ на рефінансування банків, незаконно заволоділи посадові особи та окремі власники банків, що підлягали рефінансуванню.

Результати системного аналізу оперативної обстановки на каналі рефінансування НБУ вітчизняних банків дає підстави для виокремлення таких основних способів розкрадання фінансових коштів посадовими особами цих банків, їх власниками й залученими до цього іншими особами, у тому числі й представниками різних органів влади та з використанням вітчизняних фінансових установ й суб'єктів господарювання та міжнародних транснаціональних фінансових інституцій і інших міжнародних господарських й негосподарських структур: видача кредитів підконтрольним юридичним особам із подальшим їх неповерненням й з подальшим виведенням застави; купівля-продаж цінних паперів за виділені фінансові кошти на рефінансування банку за вказаний пе-

ріод рефінансування; видача фінансової, у тому числі й безвідсоткової, допомоги підставним юридичним та фізичним особам із подальшим їх неповерненням; фіктивна купівля-продаж дорогоцінних металів на кошти, виділені НБУ для рефінансування банку; виведення та розміщення фінансових коштів, що виділені НБУ для рефінансування банку, в банки офшорних зон із подальшим їх списанням та неповерненням; так зване «схлюпування» депозитів із кредитами.

За результатами проведення оперативно-розшукових заходів оперативними підрозділами СБУ за 2012–2015 роки було відкрито 14 кримінальних проваджень за фактами заволодіння службовими особами банків України шляхом зловживання службовим становищем державними коштами, які були спрямовані НБУ на рефінансування відповідних банків.

Результати аналізу оперативно-розшукових справ щодо заволодіння службовими особами банків України шляхом зловживання службовим становищем зазначеними державними коштами, а також опитування оперативних працівників, у провадженні яких перебували чи перебувають такі справи, свідчить про необхідність наукової розробки питань встановлення ознак злочинів, що вчиняються при рефінансуванні банків, їх систематизації та розробки засобів, методів і методик виявлення цих ознак, їх фіксації в ході оперативного пошуку, а також питання визначення поняття фактичних даних про протиправні діяння окремих осіб та груп у сфері рефінансування НБУ банків України й розкриття його змісту, оскільки це поняття, будучи гносеологічним та комунікативним засобом, відіграє важливу роль не лише в адекватному розумінні правових явищ і процесів, а й правовому регулюванні суспільних відносин у цій сфері.

Слід зазначити, що з 60-х років ХХ ст. термін «фактичні дані» використовується у легальних дефініціях юридичних доказів не лише кримінального процесуального законодавства (КПК України

1960 р. (ч. 1 ст. 65), КПК України 2012 р. (ч. 1 ст. 84), а й в інших законодавчих актах: ГПК України (ч. 1 ст. 32), КАС України (ч. 1 ст. 69, п. 2 ч. 1 ст. 161), КУпАП (ст. 251), ЦПК України (ч. 1 ст. 27), Законі України «Про оперативно-розшукову діяльність» (ст. 1, ч. 2, 3 ст. 7, п. 2 ч. 1 ст. 10).

У теорії ОРД поняття фактичних даних практично не розроблялося, тому звернемося до теорії кримінального процесу та криміналістики, де сліди як джерела інформації про злочин, називаються ще й фактичними даними (даними про факти, відомостями про факти), які відповідно до ч. 1 ст. 84 чинного КПК України (де зазначається, що доказами в кримінальному провадженні є «фактичні дані»), утворюють зміст доказів.

У процесуальній літературі не склалося єдності думок щодо змісту фактичних даних. Одні вчені вважають, що фактичні дані – це лише факти [4, с. 290; 5, с. 31]. На думку інших – це лише відомості про факти, а не самі факти [6, с. 99, 102]. Висловлюється точка зору, що це як відомості про факти, так і доказові факти [7, с. 102].

Так, Р.Д. Рахунов пише: «Говорячи про «фактичні дані», законодавець мав на увазі не відомості про факти, а власне факти» [8, с. 97]. Розглядаючи «фактичні дані» як «фактично дане», тобто об'єктивно наявне, він резюмує: «мова йде про факти». На його думку, розуміння доказів як відомостей про факти не враховує слідчої та судової практики [8, с. 99] й суперечить законодавству, яке вимагає, щоб винність особи підтверджувалася реальними фактами [8, с. 96].

Спираючись на здобутки теорії інформації, Ф.Н. Фаткуллін тлумачить «фактичні дані» як «фактичну інформацію». Інформаційну природу відомостей він визнає очевидною та беззаперечною, проте додатково зазначає, що поняттям «інформація» охоплюються не лише повідомлення, за допомогою яких люди передають знання одне одному, а й будь-які матеріальні об'єкти, що свідчать про певні аспекти буття, тому матеріальні сліди злочину та інші доказові факти можуть

і мають розглядатися як фактична інформація про обставини справи. З урахуванням наведеного Ф.Н. Фаткуллін при науковому тлумаченні поняття «фактичні дані» вважає за доцільне говорити і про відомості, і про доказові факти [8, с. 72].

П.С. Елькінд з цього приводу зазначає, що факти, які відшуковуються, пізнаються й опосередковано: через відомості про факти й обставини минулого, які не збереглися, і безпосередньо – через факти й обставини теперішнього, причинно пов'язані з минулим, наприклад речові докази, дані, що характеризують особу суб'єкта злочину після його вчинення [7, с. 101–102]. «Фактичні дані» – це й відомості про факти, й самі факти (встановлені, ті, що є засобом пізнання інших обставин і фактів, які ще не встановлені, але підлягають пізнанню) [7, с. 102].

На нашу думку, в ході прийняття рішення у кримінальному провадженні при обґрунтуванні вірогідності набутого знання про обставини злочину, яке є об'єктом кримінального процесуального пізнання, слідчий, прокурор і суд оперують як відомостями про факти, так і самими «фактами» («обставинами»), проте визнання доказами як фактичних даних (відомостей), так і самих фактів суперечить не лише гносеології, а й закону, оскільки у кримінальному провадженні важливо точно розрізнити «обставини» («факти»), що підлягають доказуванню у кримінальному провадженні, й відомості (дані про ці факти, фактичні дані), на підставі яких ці факти (обставини) встановлюються. Факти безвідносно до доказування – це об'єктивна реальність, яка існує незалежно від людини. Однак для того, щоб відомості про цей факт могли бути використані в кримінальному процесуальному доказуванні, він повинен бути пізнаний кримінальними процесуальними засобами та включений до сфери кримінального процесуального доказування уповноваженою на це особою (слідчим, прокурором, судом). Ці положення в повній мірі стосуються й ОРД, з урахуванням її специфіки.

Тому слід погодитися з В. Я. Дороховим, що фактичними даними є набуті з законних джерел відомості про факти, а не власне факти й обставини [9, с. 115].

Таким чином, фактичні дані як відомості (інформація) про факти (обставини кримінального правопорушення) являють собою основу для одержання доказів. Однак вони стають доказами не автоматично, навіть за умови отримання їх із встановлених законом джерел, відповідно до визначеної кримінальним процесуальним законом для кожного з їх видів форми, а лише після визнання їх доказами особою, у провадженні якої перебуває кримінальне провадження. Саме з цього моменту сукупність фактичних даних та їх джерел набуває статусу доказу у кримінальному провадженні.

Виходячи з цього, необґрунтованим є твердження вчених, з погляду яких «докази виникають безпосередньо з моменту вчинення злочину, оскільки після його вчинення залишаються різного роду відображення, за якими можна судити про подію злочину» [10, с. 37], або лише після проведення слідчих і судових дій [11, с. 4], або лише після винесення постанови про закриття справи, складання обвинувального висновку чи винесення вироку суду [12, с. 38–39].

Як свідчать результати дослідження матеріалів практики пошуку і фіксації фактичних даних оперативними підрозділами правоохоронних органів про протиправні діяння окремих осіб та груп у сфері рефінансування НБУ вітчизняних банків, сприйняття окремими оперативними працівниками наукового положення про те, що докази виникають безпосередньо з моменту вчинення кримінального правопорушення, негативно відбивається на їх правозастосовній діяльності, а саме на результатах оперативного документування, оскільки цими оперативними працівниками вважається, що будь-яка інформація про кримінальне правопорушення у сфері рефінансування НБУ вітчизняних банків, отримана оперативним шляхом, є до-

казом, що, на наш погляд не відповідає засадам кримінального процесуального доказування.

Якщо злочинна подія і утворені нею сліди є об'єктивними категоріями, що не залежать від суб'єкта їх пізнання, то фактичні дані (інформація про них), на наш погляд, є категорією суб'єктивною, оскільки ці дані (інформація, дані про кримінальне правопорушення) сприймаються конкретною особою (суб'єктом). Якщо це вербальна інформація, то її сприймає особа, яка бачила чи чула як сама, так і від інших осіб про обставини кримінального правопорушення. Якщо це сліди речового походження, то їх сприймає, слідчий, поняті, суд.

Це ж саме відбувається і в оперативно-розшуковій діяльності, де сприйняття даних про кримінальне правопорушення здійснюється відповідними суб'єктами ОРД.

Отже, сприйняття будь-якою особою (суб'єктом) об'єктивних обставин (фактичних даних про кримінальне правопорушення) завжди має суб'єктивний характер.

Суб'єктивний характер мають і докази у кримінальному провадженні, змістом яких є фактичні дані, що сприйняті через їх джерела суб'єктом, який веде кримінальний процес, на що справедливо вказував В. Я. Дорохов [9, с. 113].

Суб'єктивний характер сприйняття фактичних даних про кримінальне правопорушення та визнання їх доказами уповноваженим суб'єктом кримінального процесу є однією з причин судово-слідчих помилок.

Суб'єктивний характер сприйняття фактичних даних про кримінальне правопорушення уповноваженим суб'єктом ОРД є однією з причин помилок в оперативно-розшуковому документуванні цих кримінальних правопорушень.

У цьому аспекті вважаємо непереконливою думку тих науковців, які стверджують, що фактичні дані є об'єктивними за своєю природою, тобто є «відповідним відбиттям окремих сторін кримінального правопорушення, які існують незалежно від органів та методів,

за допомогою яких здійснюється їх виявлення та збір» [13, с. 10], оскільки вона не відповідає гносеологічній і правовій природі цієї категорії.

У ч. 1 ст. 74 КПК РФ (відповідає ч. 1 ст. 84 КПК України) термін «фактичні дані» замінений на термін «відомості». Окремі українські правознавці пропонують прийняти цей термін для визначення доказів у КПК України [14, с. 76–77; 15, с. 88–89]. Обґрунтованість такого підходу, на наш погляд, викликає сумнів, оскільки термін «фактичні дані» дає підставу вважати, що йдеться про відомості, вірогідність яких встановлена в ході кримінального процесуального доказування чи оперативно-розшукового документування. І це цілком вірно, адже в іншому разі немає підстав для надання цим відомостям статусу доказів на стадії досудового розслідування.

Окрім того, слово «відомості» як у російській, так і в українській мовах тлумачиться як деякі результати почуттєвого сприйняття [16, с. 699; 17, с. 135]. Це відповідає антропогенним даним, тобто даним (інформації), що виходять від людини, яку російський законодавець не вдало, на наш погляд, визнає доказами у кримінальному провадженні.

Дані (відомості), що виходять від людини, виражені у знаковій формі – словами, цифрами, умовними та іншими знаками передачі інформації (відомостей). Поняття «відомості» не повною мірою відповідають докази іншого роду, що виникають поза свідомістю людини, яка їх сприймала, а саме докази речового походження: предмети, які в силу особливих фізичних властивостей, стану, ознак, місця знаходження тощо можуть бути використані для встановлення обставин кримінального провадження; речовини, які стали результатом відбиття слідів кримінального правопорушення.

Наприклад, поняттям «відомості» не охоплюється пістолет, яким застрелений потерпілий, одяг потерпілого, сліди взуття обвинуваченого, виявлені на місці події, документ з грифом таємності, що вилу-

чений у неналежному місці тощо. Ці фактичні дані сприймаються безпосередньо особами, які ведуть кримінальний процес, і лише за певних умов набувають статусу доказів у кримінальному провадженні.

У цьому аспекті заслуговує критичної оцінки позиція П. А. Лупинської, на думку якої, визначення у ст. 69 КПК РФ (у ред. 1960 р.) доказів як «будь-яких фактичних даних» давало підстави вважати, що мова йде про відомості, вірогідність яких встановлена. Заміна «фактичних даних» на «відомості» в КПК РФ (ст. 74), з її погляду, означає, що доказами є не лише відомості, вірогідність яких встановлена, а й ті, які збираються, перевіряються й оцінюються як на досудовому провадженні, так і в суді [18, с. 5; 19, с. 47]. На нашу думку, така позиція автора не відповідає гносеологічній і правовій сутності доказів на стадії досудового розслідування та судових стадіях.

Слід зазначити, що категорія «вірогідність» у кримінальному процесі є суб'єктивною, на що вказує Л. М. Карнеєва, яка справедливо зазначає: «Інколи вважають, що фактичні дані, отримані із вказаних джерел і в законний спосіб, завжди вірогідні. Так можна було б розмірковувати в той час, коли доказ ототожнювався з фактом, який завжди вірогідний, оскільки він – реальність» [19, с. 47].

Виходячи із зазначеного, вірогідність – це суб'єктивна впевненість особи, яка оцінює докази, в існуванні чи відсутності певних фактів, а тому й будь-які процесуальні рішення у кримінальному провадженні мають суб'єктивний характер, оскільки обґрунтовані доказами, як суб'єктивною категорією. Це означає, що коли для слідчого отриманий ним доказ є вірогідною категорією, то для суду він може мати лише ймовірний характер. Кримінально-процесуальні докази, визнані судом першої інстанції вірогідними знаннями, можуть такими не бути для суду апеляційної інстанції.

Фактичні дані, отримані в ході ОРД хоча і можуть бути вірогідними знаннями для оперативного працівника, проте

для слідчого, та інших уповноважених суб'єктів кримінального процесу вони не є вірогідними, а тому й існує процесуальна форма включення їх до кримінального провадження як доказів.

З цього приводу у ч. 2 ст. 94 КПК України вказується, що жоден доказ не має наперед встановленої сили. Таке правило щодо оцінки доказів встановлено і в кримінальних процесуальних законах інших країн [20; 21; 22; 23 та ін.].

Проте визнання доказами на стадії досудового розслідування та в судових стадіях не «фактичних даних» (даних про факти), а лише «відомостей» невіправдано ставить їх на рівень імовірних знань, які є підставою для прийняття тих процесуальних рішень, що не потребують вірогідності, наприклад, для проведення окремих слідчих (розшукових) дій (ч. 2 ст. 223 КПК України та ін.).

Виходячи з зазначеного, вважаємо, що в КПК України 2012 р. при визначенні поняття доказів обґрунтовано залишений термін «фактичні дані», який відповідає змісту всіх видів доказів у кримінальному провадженні, а також збережено нормативно-правове визначення поняття доказу, хоча й окремі правники не підтримують таку позицію [24, с. 48; 25, с. 32–33; 26, с. 98, 101–102].

При аналізі законодавства, що регулює питання використання матеріалів ОРД у кримінальному процесуальному доказуванні, звертає на себе увагу те, що поряд із ч. 1 ст. 84 КПК України, в якій йдеться про фактичні дані, що встановлюються через процесуальні джерела, зазначені в ч. 2 цієї статті (показання, речові докази, документи, висновки експертів), на фактичні дані вказується й в п. 2 ч. 1 ст. 10 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність», відповідно до якого, що матеріали ОРД використовуються для отримання фактичних даних, які можуть бути доказами у кримінальному провадженні.

Виходячи з цього, постає питання про співвідношення фактичних даних,

які викладені у ст. 84 КПК України та Законі України «Про оперативно-розшукову діяльність». Результати аналізу норм зазначених законодавчих актів дають підстави для висновку, що гносеологічна природа цих фактичних даних є однаковою, проте вони відрізняються між собою за низкою правових чинників. Одним із таких чинників є їх джерела, оскільки фактичні дані, що використовуються для отримання доказів у кримінальному провадженні, незалежно від свого походження (одержані вони в ході ОРД чи уповноваженою особою у кримінальному процесі), потрапляють у кримінальний процес через джерела доказів, у спосіб, визначений кримінальним процесуальним законом для кожного їх виду. Таким чином, будь-які фактичні дані, отримані поза кримінальним процесом, у тому числі й у ході ОРД, підлягають кримінальному процесуальному дослідженню в процесі кримінального процесуального доказування відповідно до вимог КПК України і лише після цього та за рішенням особи, у провадженні якої перебуває кримінальне провадження, можуть набути статусу доказів.

Підсумовуючи викладене, зазначимо, що фактичні дані являють собою не будь-яку інформацію, не будь-які дані про кримінальне правопорушення. Фактичні дані – це дані про факти (про обставини) кримінальних правопорушень, що мають вірогідний характер. Тому в ході документування кримінальних правопорушень у сфері рефінансування НБУ банків України оперативні працівники повинні докладати зусиль для отримання саме фактичних даних про кримінальні правопорушення, а не оперативну інформацію, що має імовірний характер, оскільки лише фактичні дані можуть бути використані у кримінальному процесуальному доказуванні, набути статусу процесуального доказу у спосіб та форму, визначені кримінальними процесуальним законом для кожного із видів доказів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18.02.1992 р. № 2135-XII: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2135-12>.
2. *Гонтарева В.* Вигадки про сотні мільярдів гривень рефінансування, виглядають не інакше як нісенітниця / В. Гонтарева // Офіційний сайт: Finance.UA: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://news.finance.ua/ua/news/-/346085/vygadky-pro-sotni-milyardiv-gryven-refinansuvannya-vyglyadayut-ne-inakshe-yak-nisenitnytsya-gontareva>.
3. Рефінансування: борг банків перед НБУ в січні-лютому скоротився на 7,7 млрд грн. // Офіційний сайт finbalance.com.ua: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://finbalance.com.ua/news/Refinansuvannya-borh-bankiv-pered-NBU-v-sichni-lyutomu-skorotivsia-na-77-mlrd-hrn>.
4. *Строгович М. С.* Курс советского уголовного процесса: В 2-х томах / М. С. Строгович. – М.: Наука, 1968. – Т. I. Основные положения науки советского уголовного процесса. – 469 с.
5. *Колдин В. А.* О соотношении понятий «доказательства» и «фактические данные» / В. А. Колдин, Н. А. Громов, В. А. Галкин // Российский судья. – 2001. – № 12. – С. 31–35.
6. *Фаткуллин Ф. Н.* Общие проблемы процессуального доказывания / Ф. Н. Фаткуллин. – изд. 2-е, дополненное. – Казань: Изд-во Казан. ун-та, 1976. – 206 с.
7. *Горский Г. Ф.* Проблемы доказательств в советском уголовном процессе / Г. Ф. Горский, Л. Д. Кокорев, П. С. Элькин. – Воронеж: Изд-во ВГУ, 1978. – 303 с.
8. *Рахунов Р.* О понятии доказательства и главном факте доказывания / Р. Рахунов // Советское государство и право. – 1965. – № 12. – С. 96–99.
9. *Дорохов В. Я.* Понятие доказательств в советском уголовном процессе / В. Я. Дорохов // Сов. гос-во и право. – 1965. – № 9. – С. 108–117.
10. *Белкин Р. С.* Курс криминалистики: в 3-х томах / Р. С. Белкин. – М.: Юристъ, 1997. – Т. 1: Общая теория криминалистики. – 477 с.
11. *Шейфер С. А.* Следственные действия. Система и процессуальная форма / С. А. Шейфер. – М.: Юрид. лит., 1981. – 128 с.
12. *Домбровский Р. Г.* Факты как средства доказывания в уголовном процессе / Р. Г. Домбровский // Теория и практика установления истины в правоприменительной деятельности. Сб. науч. тр. – Иркутск, 1985. – С. 38–39.
13. *Птицын А. Г.* Основные вопросы теории и практики координации следственных действий и оперативно-розыскных мер при расследовании хищений, совершенных должностными лицами: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.09 / А. Г. Птицын. – Харьков, 1969. – 18 с.
14. *Сівочек С.* Аналіз поняття доказу в кримінальному процесі України / С. Сівочек // Право України. – 2001. – № 9. – С. 76–79.
15. *Сібільова Н. В.* Сучасні проблеми організації та функціонування в Україні судової влади / Н. В. Сібільова // Питання боротьби зі злочинністю: Зб. наук праць. – Вип. 10. – Х.: Право, 2005. – С. 79–89.
16. *Ожегов С. И.* Толковый словарь русского языка / С. И. Ожегов, Н. Ю. Шведова. – М., 1999. – 943 с.
17. Великий тлумачний словник сучасної української мови / Упоряд. і голов. ред. В. Т. Бусел. – К.: Ірпінь, 2001. – 1440 с.
18. *Лутинская П.* Доказательства и доказывание в новом уголовном процессе / П. Лутинская // Российская юстиция. – 2002. – № 7. – С. 5–7.
19. *Карнеева Л. М.* Доказательства в советском уголовном процессе: учеб. пособие / Л. М. Карнеева. – Волгоград, 1988. – 68 с.
20. Уголовно-процессуальный кодекс Республики Беларусь от 16 июля 1999 г.: [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://etalonline.by/?type=text®num=НК9900295#load_text_none_1.
21. Уголовно-процессуальный кодекс Республики Казахстан от 4 июля 2014 г.: [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=31575852.
22. Уголовно-процессуальный кодекс Республики Молдова от 14 марта 2003 г.: [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://base.spinform.ru/show_doc.fwx?rgn=3833.
23. Уголовно-процессуальный кодекс Российской Федерации от 18 декабря 2001 г.: [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.consultant.ru/popular/upkrf>.
24. *Шумило М. С.* Поняття «докази» у Кримінальному процесуальному кодексі України: спроба критичного переосмислення ідеології нормативної моделі / М. С. Шумило // Вісник Верховного Суду України. – 2013. – № 2 (150). – С. 40–48.
25. *Гмирко В.* Кримінально-судові докази: юридичне поняття чи дефініція? / В. Гмирко // Право України. – 2014. – № 10. – С. 26–35.

26. Шумило М. С. Поняття доказів у кримінальному процесі: пролегомени до розуміння «невловного» феномену доказового права / М. С. Шумило // Вісник кримінального судочинства. – 2015. – № 3. – С. 95–104.

Pogoretskyi M., Kymulko A. Actual data and their meaning for documentation by operational units crimes in the sphere of refinancing by National Bank Of Ukraine the domestic banks.

In article revealed problem issues of the definition concept of actual data, its content and their meaning for documentation by operational units of law enforcement authorities crimes in the sphere of refinancing by National Bank Of Ukraine the domestic banks. It is noted that in spite of the growth in the last decade of criminal offenses in this area, searching and fixing actual data of wrongful acts of individuals and groups carried out not efficient enough, as evidenced by the materials of practice. One of the reasons for this is the complexity in understanding by the operational units concept and content of actual data of wrongful acts of these persons and groups, the lack of unity of opinion of scientists in relation to the scientific and legal categories.

Based on the results of analysis of scientific and legal sources formulated the concept actual data, revealed their content and ratio of operational information and procedural evidence. It is noted that the actual data are not any information, not any data on criminal offenses. Actual data – is the data about facts (the circumstances) criminal offenses with probable character. Therefore, during documentation criminal offenses in the sphere of refinancing by National Bank Of Ukraine the domestic banks the operational units must make efforts for obtaining exactly actual data about criminal offenses, but not operational information, that have the probable character, because only actual data can be used in criminal procedural proving, attain the status of evidence in way and form defined of criminal procedural law for each type of evidence.

Keywords: *actual data, evidence, documentation, criminal offenses, operational units, refinancing, National Bank Of Ukraine.*

Стаття надійшла до редакції журналу 20.10.2015 р.